

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

758. Qualiter beneficium devolutum impetretur & provideatur à Papa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

tum electionem vel collationem ipso jure pro ea vice privati erant potestate eligendi vel conferendi, eaque ad Superiorem devoluta erat; valebit tamen, si per patientiam, vel ex misericordia toleretur. Argumento *c. literas, de suppl. negl.* vel potius de novo convalescit; quia expressa tolerantia approbationis jus dat in beneficiis, praesertim si à Papa fiat, juxta *Gl. in c. literas, v. patientiam*, dicentem, quod instituti à collatoribus, habeant jus in beneficiis, non ex tunc, i.e. non ex priore collatione, utpote quae invalida fuit, adeoque ratificari non poterit; sed ex nunc, id est, ob tolerantiam Papae, ejusve Legati (vel etiam alterius Superioris, ad quem devoluta collatio) quippe quae tolerantia vim novae collationis habet. *Pirh. tit. de suppl. negl. n. 4. & 5.* ubi etiam ex Laym. ad *c. literas, not. 2.* quod, si tales ob negligentiam privati conferant nihilominus post elapsum tempus, nemine se opponente, id à iudice tolerari posse, modò provisus ab eis sit idoneus, & provisio facta de cetero absque Ecclesiae boni vel publici detrimento: si verò provisus inidoneus, aut provisio facta in dictum detrimentum, provisum non debere tolerari, sed ex officio à iudice, etiam nemine petente, rescindendam, seu potius irritam declarandam, & provisum à beneficio removendum. Unde etiam cum Laym. *loc. cit. not. 1.* ait probabile esse, quòd talis à talibus provisus interim, dum nemo se opponit, aut collatio à iudice non declaratur irrita, possit tunc conscientiam retinere beneficium, eò quòd talis electio vel collatio jure naturali sit valida ante sententiam declaratoriam iudicis. Plura de prolongatione temporis faciendae inferiori à Superiore, ad quem alias faciendae devolutio, vide, ubi actum de tempore faciendae praesentationis.

Quaestio 757. An, dum Praelatus confert jure devoluta, necesse sit intervenire consensum vel Consilium Capituli?

Respondeo negativè; in iis enim, quae Praelatus vel Episcopus, vel Archi-Episcopus agit jure ac potestate ad se devoluta, non tenetur habere consensum Capituli, imò nec consilium ejus requirere ex necessitate; sed ad summum ex aliqua honestate aut aequitate. Laym. in *c. cum in cunctis, de elect. S. Clerici sanè, n. 7.* idem habet in *c. ne pro defectu, de elect. n. 7.*

Quaestio 758. Qualiter beneficium devolutum impetretur, & provideatur à Papa?

Respondeo primò: potest impetrari duobus modis, nimirum vel tanquam devolutum ad Papam: Et tunc, si devolutio facta gradatim, probanda est juxta dicta supra; vel tanquam devolutum ad inferiores ob negligentiam primi collatoris vel patroni; quia Papa potest concurrere cum Episcopo, Archi-Episcopo vel Capitulo, ad quos facta devolutio; cum in his devolutionibus non ligaverit sibi manus, quòd minus ipse conferre possit: tum etiam, quia is est Ordinarius omnium, *c. cuncta per mundum, 9. q. 3.* & sic concurrere po-

test cum omni Praelato in potestate & jurisdictione. *c. si eo tempore, de Elect. in 6.* & tunc sufficit probari negligentiam, intellige, primi collatoris. *Garc. p. 10. c. 3. num. 30. Corrad. l. 5. c. 1. n. 62.*

2. Respondeo secundò: dum impetratur tanquam devolutum, debet orator seu impetrans devolutionem in supplicatione principaliter narratam, & sic in executione literarum principaliter exprimendam & expressam, probare, adeoque scientiam collatoris, praesertim, quia ponitur in calce supplicationis clausula: *Dispositivè detur devolutio*: ex inolito stylo, ut ait *Lott. l. 2. q. 24. num. 37.* apponi solita in supplicatione, post alias generales clausulas, ubi impetratur beneficium, ut devolutum, ne sub fucato devolutionis colore extorqueatur gratia de affecto vel reservato (dispositivè autem dicitur aliquid exprimi & probari, quòd expressè, limitatè, purè, verè, ac certò; non autem dubitativè vel conditionaliter affirmatur vel verificatur, ut *Mandof. in pr. signat. gratia. tit. certo modo, vers. in calce supplicationis.* apud *Corrad. l. 5. c. 1. n. 64.*) non enim tunc intelligitur Papa intendisse aliàs seu alio modo conferre, quam per devolutionem; dicta enim particula limitativa *dispositivè* restringit omnes alios modos vacationis antea expressos, & arctat impetrandem ad probandam devolutionem, ita ut si de ea doctum non fuerit, nullus alius modus veniret, quia limitata est provisio, adeoque limitatus debet esse effectus; atque ita, etiam si probaretur beneficium esse reservatum, impetratio foret nulla. *Corrad. cit. num. 64. & 65. Garc. loc. cit. à num. 16.* Proceduntque haec, etiam si in supplicatione, in qua principaliter narratur devolutio, apponantur & aliæ clausulae de stylo apponi consuetæ, nempe: *sive praemisso, sive alio quovis modo*: & alia subiinde subsequatur clausula, nempe: *etiam si affectum vel reservatum &c.* cum litera expediantur absolute per devolutionem & per clausulam: quòd dicitur devolutio *dispositivè*, omnes alii modi sublatis censentur & stent accessorie. *Lott. loc. cit. Corrad. loc. cit. citans Mandof. ubi ante, vers. amplio etiam &c. Garc. loc. cit. qui tamen addit nu. 30.* clausulam illam generalem apponi solitam: *etiam si reservatum.* ne frustratorie apposita videatur, operari, dum Ordinarius vigore indulti reservata conferre possit; tunc enim post negligentiam temporis à jure statuti ad conferendum amplius conferre nequit, & ad Sedem Apostolicam fit devolutio, ut *Callad. decis. 8. de prob.* Quapropter jam executor istiusmodi literarum Apostolicarum debet omnino & exactè investigare in devolutionem; & si ea executioni mandentur absque eo, quòd procedatur ad probandam devolutionem, malè procedit, & contra formam istarum literarum; cum semper in illis adsit clausula: *Et dummodo collatio ad Sedem Apostolicam sit legitimè devoluta, ut praefertur.* *Garc. loc. cit. num. 17. Corrad. num. 65.* Porro formulam concipiendae supplicationis, dum principaliter petitur beneficium vacans per devolutionem ad Sedem Apostolicam, vide apud *Corrad. cit. n. 65.*

* * *